

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317217516
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317217516.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, I., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov, matka: M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, I., zastúpená: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom Štúrova 42, Šaľa, IČO: 36 866 296, otec: Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/X, I., zastúpený: Mgr. Ondrej Bartošovič, so sídlom Pázmaňa 2020/30, Šaľa, IČO: 42 335 299, o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a o vzájomnom návrhu matky, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 19P/113/2017 - 338 zo dňa 18. októbra 2018, v časti výživného (výrok II., III., IV.), takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloleté dieťa zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Styk otca s maloletou X. upravený nebol. Výrokom II. súd otca zaviazal platiť výživné na maloletú X. vo výške 130 eur mesačne od 01.09.2017 do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Výrokom III. súd dlžné výživné za obdobie od 01.09.2017 do 31.10.2018 vo výške 1.170 eur povolil otcovi zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur až do zaplatenia, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky. Výrokom IV. vzájomný návrh matky v ostatnej časti zamietol. Výrokom V. zrušil uznesenie Okresného súdu Galanta č. k. 19P/113/2017-33 zo dňa 22.09.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava č. k. 11CoP/247/2017-73 zo dňa 06.12.2017, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie o styku otca s maloletou, a to počnúc dňom právoplatnosti výroku I. rozsudku. Výrokom VI. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil čl. 5, § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, 4, 5, § 25, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej ako ZoR). V časti zverenia maloletej X. do osobnej starostlivosti matky, úpravy správy majetku, zastupovania maloletej a v časti styku, schválil rodičovskú dohodu, nakoľko túto vyhodnotil ako uzatvorenú v záujme maloletej dcéry. Skutkovo rozsudok v napadnutej časti odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že jedinou spornou bola v čase vyhlásenia rozsudku otázka určenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletej dcére a určenie formy splácania dlžného výživného. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že otec maloletej najneskôr počnúc dňom podania návrhu uhradil výživné vo výške 50 eur mesačne. Matkou vyčíslené náklady v sume 340 eur v čase navštevovania materskej školy a od septembra 2018, od kedy maloletá X.

navštevuje základnú školu zvýšené na sumu 360 eur, súd považoval za preukázané, nakoľko ani otec nevzniesol konkrétne výhrady, ale poukázal na to, že tieto výdavky je možné vynaložiť aj v menšej výške, napr. výdavky na oblečenie a obuv, výdavky na záujmové krúžky a voľnočasové aktivity a uviedol, že sa môže stanoviť len také výživné, ktoré zodpovedá osobnej a majetkovej situácii rodiča. Ak matka uhradza výdavky nad tento rámec, robí tak dobrovoľne. Matka navrhovala, aby súd zaviazal otca na platenie výživného vo výške 200-250 eur mesačne a otec maloletej žiadal, aby ho súd zaviazal na platenie výživného vo výške 100 eur mesačne. Súd preto rozhodol o výške výživného autoritatívne, v súlade s ustanoveniami zákona o rodine a uložil otcovi povinnosť platiť výživné vo výške 130 eur mesačne.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka žije s maloletou X. a so svojím 14-ročným synom K.. Mesačné výdavky na starostlivosť o syna sú vo výške cca 280 eur, otec K. dobrovoľne prispieva na jeho výživu sumou 100 eur mesačne. Mesačné náklady na bývanie sú vo výške 135,20 eura, teda na osobu cca 45 eur. Priemerná čistá mzda matky za rok 2017 bola vo výške 425,51 eura, daňový bonus vo výške 42,82 eura mesačne. Priemerný mesačný príjem matky bol v období 1-7/2018 vo výške 482,17 eura, daňový bonus 43,12 eura. Matka poberá prídavky na dve deti vo výške 47,07 eura mesačne. Pri určovaní výšky výživného prvostupňový súd nevychádzal na strane povinného otca iba z príjmu otca a z jeho majetkových pomerov, ale vzal do úvahy skutočnosť, že u prechádzajúceho zamestnávateľa v rokoch 2014-15 dosahoval príjem aj 1.000 eur v čistom mesačne. Prvostupňový súd uviedol, že nie je možné automaticky očakávať, že rovnaký príjem musí otec dosahovať aj v súčasnosti, ale zobral do úvahy predovšetkým možnosti a schopnosti otca. Súd zohľadnil pracovné ponuky, ktoré jednak predložila matka a s ktorými oboznámil účastníkov na pojednávaní súd. Z týchto dôkazov vyplýva príjem zamestnanca v obdobnej pozícii akú vykonáva otec vo výške v priemere približne 980 eur brutto, čo v čistom predstavuje sumu najviac 800 eur mesačne. Súd tiež zobral do úvahy skutočnosť, že otec spláca hypotekárny úver za rodinný dom v podielovom spoluvlastníctve rodičov maloletej X., v ktorom žije matka s maloletou (spolu so synom matky). Ďalej prvostupňový súd prihliadol tak na skutočnosť, že v priebehu konania došlo k zmene pomerov na strane maloletej X., nakoľko táto od septembra 2018 navštevuje 1. ročník základnej školy, s čím boli spojené jednorazové výdavky vo výške 300 eur a zvýšili sa pravidelné mesačné výdavky o sumu cca 20 eur, ako aj k zmene pomerov na strane otca, a to v rovnakom období, ktorý si zabezpečil vlastné bývanie a dňa XX.XX.XXXX sa mu narodil syn. Keďže na strane maloletej X. došlo k zmene pomerov odôvodňujúce zvýšenie výživného a na strane otca k zmene pomerov odôvodňujúce zníženie výživného, súd nepristúpil k zmene výživného počnúc septembrom 2018. Súd nemal preukázané, že by otec prispieval na výživu maloletej dcéry formou naturálnych plnení. Na základe uvedeného, berúc do úvahy mesačné výdavky otca, splátka hypotekárneho úveru 167,92 eura, počnúc septembrom 2018 aj pomerná časť výdavkov na bývanie otca najmenej 100 eur, najmenej 100 eur mesačne na novonarodeného syna, zohľadňujúc skutočnosť, že otec má dve vyživovacie povinnosti, a že matka maloletého O. I. je na materskej dovolenke, prvostupňový súd dospel k záveru, že primeraná výška výživného na maloletú X. je 130 eur mesačne. Uvedená výška korešponduje aj s ustálenou súdnou praxou, podľa ktorej je možné stanoviť výživné na všetky vyživovacie povinnosti najviac do výšky 30% z čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Uvedenú výšku výživného navrhol aj opatrovník, s ktorého návrhom sa súd po vykonaní dokazovania stotožnil.

4. Počiatok vyživovacej povinnosti otca súd určil v súlade s návrhom od 01.09.2017. Otcovi tak vzniklo za obdobie od 01.09.2017 do 31.10.2018 zročné výživné vo výške 1.170 eur; 80 eur x 13 mesiacov (za obdobie od 01.09.2017 do 30.09.2017) + 130 eur (za október 2018). Zročné výživné súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, nakoľko z výpisov z účtov otca nevyplýva, že by disponoval finančnými prostriedkami, ktoré by umožňovali otcovi splatiť uvedenú sumu jednorazovo.

5. Vo zvyšku vzájomný návrh matky v časti určenia vyživovacej povinnosti súd zamietol.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len CMP) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka, ktoré odôvodnila tým, že pri určovaní výšky výživného súd nedôvodne zvýhodnil otca maloletej, ktorý počas celého konania zatajoval svoje príjmy, a neumožnil tak súdu preskúmať jednu zo základných zákonných podmienok pri určení výživného, ako aj to, že sa uspokojil s tým, že otec nie je povinný dosahovať rovnaké príjmy ako tomu

bolo v minulosti, keď žil s matkou maloletého dieťaťa v spoločnej domácnosti. Poukázala na skutočnosť, že súd mal prihliadnuť na to, či sa povinný nedôvodne nevzdal lepšieho zamestnania, a tým zmaril možnosť uspokojovať oprávnené potreby maloletého dieťaťa vo väčšom rozsahu. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že matka vydokladovala výdavky na maloleté dieťa v sume 340 eur mesačne za obdobie kedy dieťa navštevovalo predškolské zariadenie a po nástupe na základnú školu v sume 360 eur mesačne. Otec tieto výdavky nerozporoval, pričom výdavky dieťaťa boli v rovnakom rozsahu aj v čase spolužitia rodičov a v tomto rozsahu boli aj uhrádzané. Nie je teda podľa matky vhodný záver súdu prvej inštancie, že hoci medzi rodičmi neboli tieto výdavky sporné, nie je možné, aby na ne súd prihliadal a preto ich vyhodnotil ako nadštandardné. Dieťa má právo, aby aj po rozchode rodičov malo zachovanú rovnakú životnú úroveň, a súd prvej inštancie mal pri určení výživného vychádzať z výdavkov dieťaťa, ktoré neboli sporné, a oboma rodičmi boli uznané ako dôvodné. Nemožno na ľarchu dieťaťa medzi výdavky zahrnúť splátku hypotéky v sume 167,92 eura mesačne, ktorú spláca otec dieťaťa, nakoľko hypotéka je splátka úveru na zabezpečenie kúpy nehnuteľností rodičov dieťaťa, ide o záväzok rodičov voči banke a nie o záväzok voči maloletému dieťaťu. Ak už súd prvej inštancie chcel týmto postupom zahrnúť tento výdavok otca ako oprávnený na výživu maloletého dieťaťa, potom mal tento výdavok deliť počtom osôb, ktoré nehnuteľnosť užívajú, nakoľko nejde len o výdavok dieťaťa. Súčasne potom mal zohľadniť, že aj matka v súvislosti s výstavbou rodinného domu spláca úver v sume 100 eur mesačne. Otec účelovo tajil pred súdom svoj skutočný príjem. Tak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, otcov príjem tvorí oficiálnu časť vo výške minimálnej mzdy (387,20 eura mesačne/netto) a neoficiálnu časť, ktorú otec priznal len do výšky 200 eur mesačne, aj to až na výzvu súdu, potom ako matka založila do súdneho spisu listiny preukazujúce doplatky ku mzde otca až do výšky 1.000 eur mesačne. Podľa názoru matky takto ustálený príjem je stále nízky, keď ide iba o teoretický príjem a súd mal pri určení vymeriavacieho základu na určenie výživného vychádzať z posledného zisteného príjmu otca, ktorý vyplýval z vykonaného dokazovania a z obsahu súdneho spisu, ktorý otec dosahoval aj v čase spolužitia s matkou maloletej. Matka sa nestotožnila s tvrdením súdu prvej inštancie, že otec nie je povinný dosahovať aj v súčasnosti taký príjem ako v minulosti, nakoľko výživné je zákonná a prvoradá povinnosť rodiča, ktorú je povinný si plniť aj na úkor svojich potrieb a teda je súd oprávnený žiadať od otca, aby dosahoval také príjmy alebo obdobné, aké dosahoval v minulosti, ktoré mu umožnia riadne plniť si výživné na dieťa. Ak súd mal za to, že výdavky otca na novorodené dieťaťa sú v sume 100 eur, nie je možné ani odhliadnuť od toho, že s narodením dieťaťa sú spojené rozsiahle štátne dávky najmä príspevkov pri narodení dieťaťa v sume 829,86 eura, prídavok na dieťa v sume 23,86 eura, príspevok k prídavku na dieťaťa v sume 11,10 eura, daňový bonus v sume 21,56 eura. Podľa matky je dôvodné určiť výživné na maloletú X. minimálne v sume 180 eur až 250 eur mesačne, s tým, že nie je žiadny dôvod, aby súd sanoval nezáujem otca podieľať na výžive maloletej, a umožnil mu zameškané výživné hradieť v splátkach, pričom zameškané výživné by nebolo vzniklo, ak by si otec dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť, v reálnej miere, a nie na úrovni minimálneho výživného.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa s rozhodnutím súdu stotožňuje. Nie je pravdou, že by počas konania zatajoval svoje príjmy. Svoje príjmy riadne vydokladoval a dokonca nad rámec oficiálnych príjmov priznal aj neoficiálne príjmy, ktoré sú mu vyplácané od zamestnávateľa na ruku, čo je bohužiaľ súčasťou slovenskej reality. V súvislosti s tvrdením, že súd sa uspokojil s tým, že otec nie je povinný dosahovať rovnaké príjmy ako v minulosti uviedol, že riadne na pojednávaní vysvetlil, že práca v kamiónoch kde bol celé dni na cestách bola pre neho zaťažujúca, a chcel tráviť viac času s rodinou. Pokiaľ ide o údajný nezáujem otca podieľať sa na výžive maloletej dcéry a platení výživného na minimálnej úrovni, toto tvrdenie je zavádzajúce, nakoľko v konaní bolo preukázané, že otec platí celú hypotéku na nehnuteľnosť, v ktorej žije len matka s maloletou, resp. nový druh matky, ktorého však v celom konaní zatajuje. Jedná sa pritom o náklad na bývanie maloletej (aj jej matky), a nadväzne na podieľaní sa na výžive maloletej. Štátne dávky na novonarodené dieťa nie sú príjmom otca a patria novonarodenému dieťaťu, a nie je ich možné považovať za peniaze suplujúce pravidelné výživné, nakoľko väčšina týchto financií je nesporne spotrebovaná na výdavky spojené s narodením dieťaťa a jeho štartom do života.

9. Vo vyjadrení k vyjadreniu otca maloletej matka argumentovala, že otázka, z akej sumy mal súd vychádzať pri určení výživného je otázkou právnou a podľa matky to musí byť posledný reálne preukázaný príjem otca, a nie príjem hypotetický (štatistický), ktorý ani nemusí (a ani reálne) nezodpovedá skutočnému príjmu otca. Súd má právo vyžadovať od otca podieľať sa na výžive maloletej dcéry aj na svoj vlastný úkor, a teda musí vyvíjať reálnu snahu o to, aby dosahoval taký príjem, aby sa nemusel znižovať štandard dieťaťa len preto, že jeho rodičia ukončili spolužitie. Ak súd vychádzal iba zo štatistickej mzdy (ponuky na pracovných portáloch/brutto), potom sa neodstráni pochybnosti o

skutočnej výške príjmu otca, a tieto nie sú v súlade s právami dieťaťa, ako ani s § 75 ZoR (schopnosti a možnosti povinnej osoby, a zásady potenciality príjmu povinnej osoby). S poukazom na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/35/2016 zo dňa 30.06.2016 matka uviedla, že princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Potencionálny príjem otca nie je ten, ktorý skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Matka trvala na tom, že splátka hypotéky nie je relevantný výdavok, ktorý by mal znižovať výšku výživného, nakoľko nejde o výdavok dieťaťa, ale záväzok rodičov. Otec však neberie do úvahy, že aj matka hradí úver na bývanie v sume 100 eur mesačne, ktorý však už súd pri určení výživného na maloletú nezohľadnil. Pokiaľ ide o namietané štátne dávky pri narodení dieťaťa (druhej vyživovacej povinnosti otca) tu matka uvádza, že je potrebné ich zohľadňovať pri určení miery akou sa otec podieľa na druhej vyživovacej povinnosti, nakoľko jeho vyživovacia povinnosť znižujú tým, že sú určené na krytie výdavkov maloletého dieťaťa, ktoré tak nevykladá otec dieťaťa.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky dieťaťa nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

11. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody matky predstreté v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na určenie výživného pre maloletú v rozsahu určenom súdom prvej inštancie, keď odvolacie dôvody matky smerovali proti výške výživného, ako ja možnosti splácať zameškané výživné v mesačných splátkach po 20 eur, pričom matka dôvodila, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napríklad rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne a súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho

možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil a zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd s týmto odôvodnením v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať nasledovné:

16. Z obsahu spisu vyplýva, že výživné pre maloletú nebolo pred týmto rozsudkom žiadnym iným rozhodnutím upravené. Maloletá mala v čase podania návrhu 5 rokov a sedem mesiacov, navštevovala materskú školu, z lekárskej správy o zdravotnom stave dieťaťa v roku 2017 vyplýva, že trpela veľmi často bolesťami brucha. Matka taktiež uvádzala, že jej kupuje lieky na alergiu. F. je X. zdravé dieťa, venuje sa záujmovým krúžkom. Vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie bolo preukázané, že maloletá X. má bežné potreby, primerané sedemročnému dieťaťu, navštevuje základnú školu. Pri určení výživného vo výške 130 eur súd správne vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj z možnosti a schopností povinného rodiča platiť výživné. Mesačné náklady na maloletú matka vyčíslila v čase navštevovania materskej školy približne vo výške 340 eur. Od septembra 2018 X. navštevuje základnú školu, s čím boli spojené jednorazové výdavky cca 300 eur a pravidelné mesačné výdavky vzrástli cca o 20 eur. Z rozpisu výdavkov vyplýva, že medzi najvyššie výdavky patria výdavky na obuv a oblečenie v sume 100 eur mesačne a na stravu mimo ZŠ v sume 70 eur mesačne. Z rozpisu matky na druhé maloleté dieťa z marca 2018, ktoré s ňou býva v spoločnej domácnosti, ktoré vyčíslila sumou 200 eur mesačne, vyplýva, že na stravu vtedy 14 ročného maloletého syna vyčíslila sumou 50 eur, oblečenie 40 eur mesačne, v apríli 2018 vyčíslila matka výdavky na druhé spolužijúce maloleté dieťa sumou 280 eur, z toho na stravu mimo ZŠ sumou 80 eur a oblečenie 50 eur. Matka vyčíslila výdavky na stravu pre seba v sume 80 eur. Vzhľadom na uvedené sa suma na stravu a oblečenie maloletej vyčíslená matkou v porovnaní so starším súrodencom, keď je nepochybné, že potreby dieťaťa vo veku 7 rokov, vrátane výdavkov na ich uspokojenie, sú diametrálne odlišné od potrieb dieťaťa vo veku 14 rokov, aj s prihliadnutím na dobrý zdravotný stav dieťaťa (minimálne) javí ako neprimeraná, resp. nadhodnotená. Pokiaľ to možnosti povinného rodiča dovoľujú, môžu byť výživným pokryté aj nadštandardné výdavky dieťaťa. Naopak, v prípade nižších príjmových pomerov povinného rodiča výživné pokrýva iba nevyhnutné a základné výdavky.

17. Matka namietala v odvolaní nesprávnosť určenia vymeriavacieho základu, keď podľa jej názoru otec naďalej zatajuje svoj príjem, čo odvodzovala od výšky príjmu v predchádzajúcom zamestnaní, keď si otec vyúčtoval mzdu vo vyšších sumách. Podľa názoru matky je tomu tak aj v súčasnosti, ako bežná súčasť politiky zamestnanosti alebo sa matka domnieva, že sa otec dobrovoľne vzdal vyššieho príjmu, aký je schopný na trhu práce dosiahnuť a podľa jej názoru je potrebné prihliadať na potencionálnu mzdu, ktorú môže dosahovať. Podľa názoru matky tak malo byť určené výživné na dieťa z vymeriavacieho základu na strane minimálne zo sumy 1.000 eur netto mesačne pri zadanej percentuálnej sadzbe 30% z tohto príjmu.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí námietka matky v odvolaní, že otec by mohol dosahovať vyšší príjem. To, že otec chcel byť doma so svojou rodinou a nejazdiť ďalej na kamióne, čo bolo spojené s častými pobytmi mimo domu, ako aj zvýšenou záťažou, nemožno podľa názoru súdu považovať za to, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. Podľa názoru súdu nemožno od nikoho požadovať, aby zotrval pracovať v odlúčení od svojej rodiny, prípadne vykonávať neprimerane náročnú prácu a skutočnosť, že sa chce z tohto dôvodu zmeniť zamestnanie, mu nemôže byť na ujmu.

19. Okresný súd taktiež vecne správne v otázke príjmov otca vychádzal z potenciality na jeho strane. Princíp potenciality príjmov je inštitútom ochraňujúcim záujmy oprávneného dieťaťa, pričom prvoradým záujmom je, aby v rámci majetkových vzťahov boli uspokojené potreby maloletého dieťaťa, zákon teda umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného rodiča, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať (t.j. prednosť pred princípom fakticity). Nielen vzhľadom na príjem otca v pracovnom pomere v roku 2015, ale tiež s prihliadnutím na pracovné skúsenosti a zručnosti otca, či celkový aktuálny stav na trhu práce by bolo úplne neakceptovateľné prihliadať len na reálne vykazovanú minimálnu mzdu otca v jeho terajšom zamestnaní. Potenciálny príjem otca sa tak pohybuje okolo úrovne 800 eur mesačne. Táto úroveň rešpektuje i vyjadrenie matky o možných príjmoch u zamestnávateľov, voľné pracovné miesta u ktorých dávala do pozornosti otca.

20. Matka ďalej v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie zohľadnil pri rozhodovaní výdavky otca na splátky hypotekárneho úveru. K uvedenému odvolací súd uvádza, že pri posudzovaní možností a schopností otca nie je možné neprihliadnuť na splácanie hypotéky, čo však pravdepodobne bude predmetom konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. V každom prípade, ako už bolo uvedené, splácanie hypotéky nemožno považovať za plnenie vyživovacej povinnosti, najmä za stavu, ak sa hypotéka vzťahuje na nehnuteľnosť, ktorej vlastníkom je aj otec maloletej, a splácaním hypotéky otec plní v prvom rade (aj) svoje záväzky. Avšak pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadnil aj skutočnosť, že matka s maloletými deťmi býva v dome, ktorý je stále v podielovom spoluvlastníctve otca a matky maloletej. Otec nemá z uvedeného domu žiaden benefit, preto je odvolací súd toho názoru, že aj poskytnutím domu pre matku a maloletú si otec čiastočne plní svoju vyživovaciu povinnosť.

21. Čo sa týka primeranosti výšky výživného odvolací súd sa zhodol so závermi súdu prvej inštancie, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletej ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov zodpovedá určenie výživného otca pre maloletú X. sumou 130 eur mesačne. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb). 30% zo sumy 800 eur je 240 eur, pri určenom výživnom 130 eur a minimálnom príspevku na novonarodené dieťa v sume 100 eur, predstavuje spolu sumu 230 eur, ktorému východisku pri rozhodovaní o výške výživného zodpovedá aj súdom prvej inštancie určené výživné s prihliadnutím na skutočnosť, že otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému O. I. narodenému dňa XX.XX.XXXX. Pri výživnom pre novonarodené dieťa bolo potrebné zohľadniť aj špecifické výdavky na zabezpečenie potrieb spojených s jeho narodením a základnou detskou výbavou, pričom príspevok pri narodení dieťaťa (na ktorý poukazovala matka) nemožno považovať za postačujúci na pokrytie všetkých uvedených potrieb dieťaťa, s prihliadnutím na ich rozsah i aktuálne cenové relácie.

22. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletých detí, ktoré sú v plnej miere odkázané výživou na svojich rodičov, keďže nie sú schopné samy sa živiť. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň detí je odrazom životnej úrovne ich rodičov a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektujúc ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu, rešpektujúc zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti, určil výživné pre maloletú X. správne. Ak matka žiadala určenie výživného v sume 250 eur, teda nad maximálnu prípustnú mieru 30% priemerného čistého príjmu povinného a bez zohľadnenia ďalšej vyživovacej povinnosti, nebolo možné jej vyhovieť. Správne súd prvej inštancie určil výživné ma maloletú vo výške 130 eur, keďže vzhľadom na jej vek je predpoklad ďalšieho zvyšovania výživného do budúcnosti, a preto je potrebné ponechať priestor na ďalšie zmeny výšky výživného pri závažnejšej zmene pomerov v budúcnosti (napr. nástup na druhý stupeň základnej školy, nástup na štúdium na strednej, vysokej škole a pod.).

23. Otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie od 01.09.2017 do 31.10.2018, ktorý súd prvej inštancie správne vyčíslil a rovnako bolo tiež dôvodné vzhľadom na jeho výšku zaplatiť ho v splátkach po 20 eur pod následkom straty výhody splátok. Čo odvolací súd v predmetnej veci považoval za plne dôvodné, nakoľko uložením povinnosti zaplatiť zročné výživné jednorazovo, by mohlo dôjsť k neúmernému finančnému zaťaženiu otca maloletej a zároveň povolenie splátok zameškaného výživného neohrozí riadnu výživu maloletej.

24. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správy potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

26. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).